

Dyssegårdskirken

maj
august 2003
Årgang 68 - nr. 2

- SIDEN SIDST -

Familiejulefest. Julemanden på besøg

Nytårskur

Tøndeslagning på Dyssegårdsskolen

Tøndeslagning i skolegården

Kroning af katekonger og kattedronninger

LYSGLOBE I DYSSEGÅRDSKIRKEN

Betydning af Lysgloben i Dyssegårdskirken og overvejelser og information om den nuværende prøveopstilling.

Hvad betyder lyset for os og hvad ville der ske, hvis vi ikke havde lyset?

Det spørgsmål måtte jeg stille mig selv, da jeg skulle skrive denne artikel om lysgloben i Dyssegårdskirken. Lyset er bare, vi har vænnet os til det, som en del af vores liv og dagligdag. Mennesket kan ikke eksistere uden lys, for lyset er en livsbefordrende energikilde. Solen er det himmellegeme, der giver os mulighed for at glæde os over de mange lyse timer og varmen i sommertiden. Ilden er samtidig den, der giver os følelsen af hygge og varme i de mørke vintertimer.

Havde vi ikke lyset, ville alt være tomhed og øde, intet ville kunne gro eller vokse op, verden ville være kold og mørk, ja, den ville være dødelig. Lysets klare modsætning træder i karakter som døden selv, men hvad er da lyset? Det er livet selv! Det er det vi lever af og er afhængige af i sidste ende – uden det kan intet gro!

Hvad betyder lysgloben for os i denne sammenhæng? Dertil må vi stille et andet spørgsmål først, for hvordan hænger lys og kristendom sammen? Ordet "Lys" optræder flere steder i bibelen og har altid betydningen det gode, det guddommelige, og i Det Ny Testamente bl.a. som betegnelse for Jesus selv: "*Jeg er verdens*

lys. Den, der følger mig skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys" Johannevangeliet kap. 8:12. Jesus bruger lyset til at forklare sig selv som et modstykke til mørket og døden. Via lyset, det vil sige Jesus, bliver vi levende.

Lysgloben er et synligt tegn på denne sammenhæng mellem Jesus – os selv – og den verden vi lever i. Ved at tænde et lys ved det centrale Kristuslys og sætte det i globen får vi mulighed for

at udtrykke det, der kan være svært at sætte ord på. Et lys er et smukt tegn på noget, der er større end os selv: glæden, friheden, kærligheden, livet.

Inspirationen til lysgloben kommer fra Sverige. Den første lysglobe blev opstillet i domkirken i Uppsala i 1968 i forbindelse med mødet i Kirkernes verdensråd. I den danske folkekirke er brugen først blevet almindelig indenfor de sidste 10 år. I Dyssegårdskirken har vi taget inspirationen til os og forsøger i øjeblikket forskellige

prøveopstillinger for at se, hvor lysgloben står bedst, senere vil det blive besluttet om vi beholder den. Lysgloben giver også anledning til at holde "Åben kirke", dvs. at det i dagtimerne fra kl. 10-13, lørdag fra kl. 10-12 og ved gudstjenester og koncerter er muligt for enhver, der har lyst, at komme ind og tænde et lys og få en stille stund til tanker og bøn i kirkerummet.

*Annette Molin Schmidt,
udvalget til kirkerummets forskønnelse*

Udgivet af menighedsrådet
 Ansvarshavende: Annette Molin Schmidt, Pia Wind, Lisbet Rømer og Vagn Frikke-Schmidt
 E-mail: mylius@post8.tele.dk
 Tryk: Ekspres-Trykkeriet, Frederikshavn
 Forsidebillede: Lysgloben i Dyssegårdskirken
**Stof til næste kirkeblad skal være indleveret ultimo juli 2003
 (periode september-december 2003)**

KIRKEHØJSKOLE

4 ONSDAGE I FEBRUAR OG MARTS 2003

Årets tema for kirkehøjskolen var Åndens magt – kristen mystik gennem 2000 år.

Vi havde været så heldige at få professor, dr. theol Anna Marie Aagaard til at komme og holde det første foredrag med titlen "Oldkirkens kristne mystik", hvori hun kom ind på, hvordan troen på Guds Ånd får udtryk i Oldkirkens bekendelse af Guds magt. Anna Maria Aagaard nævnte, at oldkirkens fromhedsideal var, at et menneske skulle leve, som om det var "konfiskeret af Helligånden" og dermed var ét med og underlagt den tredje person i treenigheden.

Anna Marie Aagaard

Trine Dirks

Ellen Gylling

Ole Skjerbæk Madsen

2. onsdag havde vi besøg af pastor, mag. art og cand. mag. Trine Dirks som talte om: "Kristen mystik i senmiddelalder og nyere tid" ud fra bogen "The Cloud of Unknowing", som fortæller om den form for spiritualitet, man i senmiddelalderen dyrkede ud fra engelske præstegårde. I dette tidsperspektiv belyste Trine Dirks, hvordan det gik til, at det indre liv med Gud på den tid blev adskilt fra det ydre, hvilket medførte, at teologi og spiritualitet fjernede sig mere og mere fra hinanden.

Nogle deltagere gav udtryk for, at disse aftener var lidt for teologiske, men samtidig blev det også nævnt, at der var meget stof, der skulle bearbejdes på hjemmefronten.

De to næste aftener var ganske anderledes og meget mere jordnære. Gadepræst Ellen Gylling talte om: "Miraklet i Købmagergade!" Hun fortalte om sit arbejde blandt de 16 – 26 årige unge, der er husvilde og strejfer om i

Københavns gader. Hun opsøger dem på Christiania og Hovedbanegården og får en samtale med dem. Her fik deltagerne et godt indblik i, hvor stærk gennemslagskraft evangeliet har over for rodløse unge.

Den sidste aften havde vi besøg af pastor, cand. theol. Ole Skjerbæk Madsen som talte om: "Åndens magt i dag". Ole Skjerbæk Madsen har været sognepræst i Betlehems-kirken på Nørrebro. I dag er han konsulent og præst i "I Mesterens Lys", som er en bevægelse, der bl. a. opsøger nyreligiøse kredse på "Ånde- og Healings Messer" rundt om i landet og dermed er med til at bringe det kristne budskab til søgende mennesker i dag.

Ole Skjerbæk Madsen skildrede i sit spændende foredrag, hvordan en Helligåndensinspireret spiritualitet kan bygge bro mellem den etablerede kirke og vor tids ny åndelighed.

Vagn Frikke-Schmidt

VIL DU KONFIRMERES I 2004?

Går du i 7. klasse og vil gå til konfirmationsforberedelse til efteråret, skal du tilmelde dig hos en af præsterne eller på kirkekontoret i de to sidste uger af maj 2003 (uge 21 og 22). Din far og mor er med ved indmeldelsen. Der ligger papirer på kirkekontoret. Vi skal se og kopiere din dåbs- eller navneattest. Du kan også ringe til os og aftale nærmere. Vore telefonnumre og træffetider finder du på adressiden her i kirkebladet.

I Dyssegårdskirken har vi fællesundervisning, hvilket vil sige, at begge præster underviser sammen og på skift. Konfirmandundervisningen foregår torsdag morgen kl. 08.00 – 09.40. Der er plads til 2 x 22 konfirmander. Torsdag

eftermiddag er der også et hold. Tidspunktet fastlægges nærmere, når vi kender konfirmandernes skoleskema.

Fællesundervisningen betyder også, at begge præster medvirker ved alle konfirmationer, som for 2004 er fastsat til: St. bededag, fredag den 7. maj kl. 10.00 og kl. 12.00, samt søndag den 9. maj kl. 10,30 (4.s.e.påske). Hvis vi får mange konfirmander vil der også blive to konfirmationsgudstjenester om søndagen kl. 10.00 og kl. 12.00. Ved konfirmationerne er der plads til maksimum 20 konfirmander pr. hold.

Lisbet Rømer og Vagn Frikke-Schmidt

SOGNEINDSAMLINGEN

Folkekirkens Nødhjælps årlige Sogneindsamling er for alvor ved at få fodfæste i Gentofte Kommune idet 8 ud af 9 sogne deltog i indsamlingen – og det kom der et rigtig flot samlet resultat ud af, idet der blev indsamlet 270.270 kr. til verdens fattigste mennesker.

Nogle af de indsamlede penge bliver brugt til at hjælpe de mange forældreløse børn, der lever under forfærdelige vilkår som Child Headed Households i Rakai i Uganda. Vi er nogle fra sognet, der har besøgt nogle af børnene og vi ved, at de penge, der går til det projekt, sikrer, at

børnene ikke længere sulter, og at de igen kommer i skole og har tøj på kroppen.

I Dyssegård Sogn blev indsamlet 47.051 kr. Vi vil gerne sige tak til alle der har bidraget til dette meget *flotte* resultat - også tak til de 75-80 indsamlere som dækkede 47 af vore 50 ruter. Resultatet i år er en stigning på 14,1% i forhold til sidste år, hvor der blev indsamlet ca. 40.269 kr.

*Dyssegårdskirkens Indsamlingskomité
v/ Helle Kelter og Vagn Frikke-Schmidt*

CHRISTOPHER OG HANS 8 SØSKENDE I RAKAI, UGANDA

I forsættelse af artiklen i sidste kirkeblad om Christophers familie er vi i menighedsrådet blevet enige om at foretage en fortløbende indsamling de næste 2 – 3 år ved vore gudstjenester på de søndage, hvor der ikke er noget fast indsamlingsformål. Målet for indsamlingen er mindst 5.000 kr. om året. Dermed kan vi dække disse 9 børns livsforhold, skolegang, bøger, sko-

leuniformer osv. Endvidere får de alle senge og tæpper. Det Lutherske Verdensforbund er gået i gang med at opføre et latrin (toilet) i børnenes baghave, som forøger hygiejnen på bopladsen og i plantagen, og på sigt forbedrer sundhedstilstanden blandt de 9 børn.

Vagn Frikke-Schmidt

GUDSTJENESTELISTE 1. MAJ 2003 - 7. SEPTEMBER 2003

Søndag den 4. maj 2. s. e. påske Joh. 10, 11-16	Kl. 10.30 (<i>Kirkekaffe</i>) Vagn Frikke-Schmidt	
Søndag den 11. maj 3. s. e. påske Johs. 16, 16-22	Kl. 10.30 Lisbet Rømer	
Freddag den 16. maj Bededag Matt. 3, 1-10	Kl. 10.00 Konfirmation Begge præster	Kl. 12.00 Konfirmation Begge præster
Søndag den 18. maj 4. s. e. påske Joh. 16, 5-15	Kl. 10.00 Konfirmation Begge præster	Kl. 12.00 Konfirmation Begge præster
Søndag den 25. maj 5. s. e. påske Joh. 16, 23b-28	Kl. 10.30 Vagn Frikke-Schmidt	
Torsdag den 29. maj Kr. Himmelfartsdag Mark. 16, 14-20	Kl. 10.30 Lisbet Rømer	
Søndag den 1. juni 6. s. e. påske Joh. 15, 26-16,4	Kl. 10.30 (<i>Kirkekaffe</i>) Lisbet Rømer	
Søndag den 8. juni Pinsedag Joh. 14, 22-31	Kl. 10.30 Vagn Frikke-Schmidt	
Mandag den 9. juni 2. pinsedag Joh. 3, 16-21	Kl. 10.30 Familiegudstjeneste Vagn Frikke-Schmidt	
Søndag den 15. juni Trinitatis Joh. 3, 1-15	Kl. 10.30 Lisbet Rømer	
Søndag den 22. juni 1. s. e. trin. Luk. 16, 19-31	Kl. 10.30 Vagn Frikke-Schmidt	
Søndag den 29. juni 2. s. e. trin. Luk. 14, 16-24	Kl. 10.30 Lisbet Rømer	
Søndag den 6. juli 3. s. e. trin. Luk. 15, 1-10	Kl. 10.30 (<i>Kirkekaffe</i>) Lisbet Rømer	
Søndag den 13. juli 4. s. e. trin. Luk. 6, 36-42	Kl. 10.30 Lisbet Rømer	
Søndag den 20. juli 5. s. e. trin. Luk. 5, 1-11	Kl. 10.30 Vagn Frikke-Schmidt	
Søndag den 27. juli 6. s. e. trin. Matt. 5, 20-26	Kl. 10.30 (1 Konfirmation) Vagn Frikke-Schmidt	
Søndag den 3. august 7. s. e. trin. Luk. 19, 1-10	Kl. 10.30 (<i>Kirkekaffe</i>) Vagn Frikke-Schmidt	
Søndag den 10. august 8. s. e. trin. Matt. 7, 15-21	Kl. 10.30 Vagn Frikke-Schmidt	

Kirkebil senest lørdag inden kl. 12.00 på telefon 39 75 01 00.

Søndag den 17. august 9. s. e. trin. Luk. 16, 1-9	Kl. 10.30 Lisbet Rømer	
Søndag den 24. august 10. s. e. trin. Luk. 19,41-48	Kl. 10.30 Lisbet Rømer	Kl. 15.00 Musikgudstjeneste Lisbet Rømer
Søndag den 31. august 11. s. e. trin. Luk. 18, 9-14	Kl. 10.30 Vagn Frikke-Schmidt	
Søndag den 7. september 12. s. e. trin. Mark. 7, 31-37	Kl. 10.30 Høstgudstjeneste og kirkefrokost Begge præster	

DÅBSGUDSTJENESTER

Lørdag	10. maj	kl. 10.30	Lisbet Rømer
Lørdag	14. juni	kl. 10.30	Lisbet Rømer
Lørdag	12. juli	kl. 10.30	Vagn Frikke-Schmidt
Lørdag	9. august	kl. 10.30	Vagn Frikke-Schmidt

DYSSEGÅRDSKIRKEN

Dyssegårdsvej 19 . 2900 Hellerup . www.dyssegaardskirken.dk

Vagn Frikke-Schmidt (SP, kbf), Dyssebakken 8, 2900 Hellerup. Tlf. 39 75 01 11 Fax 39 75 01 01.
E-mail: vfs@km.dk Træffes tirsdag kl. 16-18, onsdag kl. 9-10, torsdag kl. 17-18 og fredag kl. 9-10. Mandag er fridag.

Lisbet Rømer (SP), Dyssegårdsvej 116, 2860 Søborg. Tlf. 39 75 01 03.
Fax 39 75 01 01, Tlf. privat: 39 66 40 66. E-mail: lr@km.dk. Træffes mandag, onsdag og torsdag kl. 10-11, tirsdag kl. 16-18 i præstekontoret Dyssegårdsvej 19, 2900 Hellerup. Fredag er fridag.

Kordegner Elisabeth Rehling, Dyssegårdsvej 19, 2900 Hellerup. Tlf. 39 75 01 00.
Fax 39 75 01 01. E-mail: elre@km.dk. Træffes mandag-fredag kl.10-13, tirsdag tillige kl.16-18 og lørdag kl. 10-12

Organist Steen Lindholm, Rønnebærvej 82, 2840 Holte. Tlf. 45 41 08 39
Fax 45 42 54 55. E-mail: lindholm@post8.tele.dk

Kirketjener Kurt Faber Pedersen, Dyssegårdsvej 19, 2900 Hellerup
Tlf. 28 12 23 07. Træffes som regel kl. 9-12 undtagen mandag

Kirketjener Seyed V. Hashemi, Dyssegårdsvej 19, 2900 Hellerup
Tlf. 28 12 23 07. Træffes mandag og efter aftale undtagen fredag.

Menighedsrådsformand Ole Andkjær Christensen, Ellebakken 11, 2900 Hellerup
Tlf. 39 62 59 22. Fax 39 62 59 32. E-mail: ole.andkjaer@get2net.dk

Kirkeværge Benny Møller, Strandvejen 65 B, 2. mf., 2100 København Ø. Tlf. 39 69 64 99

Sognemedhjælper Katarine Christensen, Eremitageparken 79, 2800 Lyngby, Tlf. 45 88 41 30

Canterinokoret: Marianne Jakobsen, dirigent. Tlf. 36 30 55 26.

Dyssegård Sogns Menighedspleje: Lis Juul, formand. Tlf. 39 67 81 08
Besøgstjeneste: Brita Johansen. Tlf. 39 67 16 54

Dyssegård Sogns Ungdomsforening: Rasmus Haahr. Tlf. 39 69 46 07
E-mail: rashaahr@privat.dk og Henrik Syskind Pedersen. Tlf. 23 69 32 09. E-mail: syspeder@post12.tele.dk

FDG-Gentofte – Kredsledelse: Gorm Bagger Andersen. Tlf. 38 79 90 77. E-mail: Gorm@FDG.dk

Koncertforeningens Kor: Birgitte Subileau-Ivertsen. Tlf. 32 57 52 21

LØB EN BIBELMARATON!

Motivation

Jeg glædede mig meget til at komme i gang med at læse biblen. Jeg husker nogle af fortællingerne fra religionstimerne i de første klasser i skolen, og kender enkelte tekster af biblen fra de få gange jeg går i kirke, men jeg havde aldrig selv som voksen læst biblen - endstige læst i den.

Så jeg glædede mig både til selv at læse teksten, og få den i sin helhed, men jeg glædede mig ikke mindst til at få nogen at snakke med tekster og temaer om undervejs - nogen at følges med. En maraton løber man ikke alene!

Vi gik i gang sidst i oktober 2002.

Det Gamle Testamente

Det der først slog mig ved læsning af Det Gamle Testamente var hvor handlings- og betydningsmættet historierne er. Der er mange spørgsmål, der rejser sig hver gang - langt flere end det er muligt at få svar på gennem vore samtaler, når vi mødes. Vi må vælge de spørgsmål ud, som optager os mest. Og jeg må erkende, at jeg ikke vil få afklaret alle spørgsmål omkring biblen. Måske ender jeg ud med flere spørgsmål end da jeg startede.

Nu hvor jeg har indstillet mig på det, finder jeg det både særdeles givende og udfordrende.

Den næste store overraskelse er den voldsomhed og brutalitet, der præger slægtshistorien i Det Gamle Testamente. Der slås ihjel, og erobres for et godt ord. Guds straf falder hårdt og retfærdigt. Der udfolder sig voldsomt meget vrede, ikke blot menneskene imellem, men også fra Gud. Den tilgivende og næstekærlige Gud, som jeg havde forventet at møde, har jeg til tider svært ved at finde. Og jeg har ikke været fri for at være forvirret og frustreret over, hvor svært det er at finde mening i myterne i Det Gamle Testamente.

Aktualitet

Her er det umådelig værdifuldt og givende at få fortællingerne og myterne sat ind i en sammenhæng - og gennem vore samtaler nærme sig en forståelse af Det Gamle Testamente. Samtalerne ved vore møder er fantastisk berigende i forhold til at forbinde teksterne til hverdagslivet og samfundet i dag. Jeg forbløffes gang på gang over, hvor aktuelle problemstillingerne er - ofte forekommer de som kunne de være skrevet i dag. Der er ufattelig mange ting at snakke om og forholde sig til. Det er særdeles givende at høre andres tanker omkring de samme spørgsmål, og det er spændende at blive udfordret på, hvordan man kan bruge det i sit hverdagsliv.

Andre har øje for andre ting i teksten end jeg - og har nogle vinkler, som åbner for nye forståelser.

De første 10 løb har både budt på perioder med forpustethed og på spørgsmålet om jeg overhovedet havde kondition til en hel maraton, men ikke mindst har de budt på stor glæde ved at følges med andre og få fælles oplevelser af Biblens tekster. Jeg glæder mig til de næste distancer - og jeg glæder mig til at løbe med hele vejen.

Lene Pedersen

DET SKER I DYSSEGÅRDSKIRKEN

<u>Dato</u>	<u>Tid</u>	<u>Arrangement/aktivitet</u>
4. maj		Kirkekaffe i foyeren efter gudstjenesten
7. maj	kl. 19.30	Afholdes Idé- og Planlægningsmøde. Der aftales mødedatoer for 2. halvår 2003 og 1. halvår 2004. Der serveres en forfriskning. Alle er velkomne. Aktivitetsudvalget.
13. maj	kl. 13.00	"Den lille udflugt" "Det er på Frederiksberg, det er i maj". Vi kører til Frederiksberg Have, hvor vi kan glæde os til et besøg i Storm P. Museet, og et kig på havens kanaler omgivet af fremmedartede træer og buske. Derefter den obligatoriske kaffe med lagkage, efterfulgt af et besøg i den meget særprægede slotskirke. Turen starter med bus fra Dyssegårdskirken kl. 13.00, og vi forventer at være tilbage ca. kl. 17.00. Det koster kr. 60,00 at deltage. <u>Tilmelding til kirkekon-toret (tlf. 39750100) senest fredag den 9. maj kl. 13.00.</u>
1. juni		Kirkekaffe i foyeren efter gudstjenesten
4. juni	kl. 19.30	Offentligt menighedsrådsmøde i sognegården
23. juni	kl. 19.30	Skt. Hans Fest Igen i år vil FDF arrangere Skt. Hans bål ved Dyssegårdskirken. Kl. 19.30 vil der være salg af kaffe/te, kage og popcorn - samt lotteri. Til børnene vil der være tændt bål, og alle børn vil kunne få udleveret snobrødsdej, der kan bages over bålet, mens de voksne drikker kaffe m.v. Kl. 20.30 vil Skt. Hans bålet blive tændt, og der vil traditionen tro blive holdt báltale. Når bålet er ved at brænde ud slutter arrangementet.
6. juli		Kirkekaffe i foyeren efter gudstjenesten
3. august		Kirkekaffe i foyeren efter gudstjenesten
12. august	kl. 14.00	Havemøde i sognegården
20. august	kl. 19.30	Offentligt menighedsrådsmøde i sognegården

I dette nummer af kirkebladet er der indlagt et indbetalingskort til støtte for kirkeblades økonomi. Redaktionen håber på, at vore mange læsere vil give et bidrag til kirkebladets drift, så vi kan holde den standard, som bladet nu har. Det er også muligt at indbetale et beløb til vor bankkonto nr. 4190-4190470857.

Tak for hjælpen! Redaktionen.

SÅ ER HÅNDVÆRKERNE ATTER I SVING!

Gennem en årrække har vi konstateret, at facaderne på Dyssegårdskirken ikke har det så godt og at de er begyndt at se grimme ud, ja, nogle steder har pudslaget løsnet sig fra de underliggende mursten, og er under forskellig vejrlig faldet af kirken i flager. Menighedsrå-

kirkelige myndigheder, iværksat en facade-renovering med assistance fra Arkitektfirmaet Erik Møllers Tegnesteue og Rådgivende Ingeniør Damgaard. Det er de samme teknikere som har medvirket ved det øvrige byggeri ved kirken.

det besluttede derfor at udføre nogle bankeprøver og få foretaget forskellige undersøgelser af Teknologisk Institut, for at finde ud af årsagen til at pudslaget slipper murstenene.

Undersøgelserne af facaderne viste samstemmende, at kirken trænger til en facaderenovering, bl. a. fordi den 3 - 4 gange er blevet plastikalet, og derfor kan den normale fugtvandring i murværket ikke finde sted, da der dannes en fugtmembran mellem murstenene og pudslaget, således at pudslaget vil løsne sig og falde af i flager.

Derfor har menighedsrådet, efter at projektet er blevet godkendt og pengene skaffet via de

I øjeblikket er teknikerne ved at indhente tilbud fra håndværkerne på facaderenoveringen, og det påregnes, at selve arbejdet skal udføres i perioden 19. maj til 30. september 2003. Kirken vil derfor være indpakket i stilladser og presenninger mens arbejdet pågår, så vi anmoder menigheden om at have forståelse for, at det i byggeperioden vil støve en del og også rode omkring kirken. Vi arbejder på at mindske generne mest muligt.

Når renoveringen er udført, vil vor "funkiskirke" fremstå smukkere end nogensinde – og det er ikke så ringe endda.

*Dyssegård Sogns Menighedsråd
Byggeudvalget*

DET SYNLIGE OG USYNLIGE I MODERNE KIRKEKUNST

Kursusophold på Løgumkloster

Efter menighedsrådsvalget i 2000 blev jeg medlem af det nyoprettede udvalg til kirkerummets forskønnelse. Udvalgets mål er løbende at komme med forslag til forskønnelse af kirken - forslag der forsøger at bevare kirkerummets udseende ud fra den tanke, at kirkens ydre og indre udgør en helhed i den stilart, som kaldes funkis, men samtidig vil vi være os bevidst, at kirken er bygget i stil som en gammel landsbykirke.

Et led heri har været afskærmningen af de levende lys på stolerækkerne og opstillingen af lysgloben.

For at blive inspireret til det videre arbejde i udvalget meldte jeg mig til en uge på

Løgumkloster Højskole i november 2002 for at deltage i kurset "Kunst og Kristendom - *det synlige og usynlige i moderne kirkekunst*". Højskolen, ledes af forstanderparret Vita og Bent Andreassen.

Som altid på Løgumkloster Højskole var der morgensang i Kapitelsalen for os fra højskolen, medens aftensangen i Klosterkirken er for enhver. Det giver en fin ramme for dagene på højskolen.

Kunst og kirke

Skolens forstander Bent Andreassen indledte kurset med et foredrag om "Det åbne og det lukkede - teologi, kunst og kirke."

De væsentlige spørgsmål er:

1. Dialogen med rum (arkitektur) og handlinger (gudstjenesten)
2. Kirkekunst er mere end æstetik.
3. Kunsten skal sige noget (forkyndelse)
4. Alterbilledet indtager en central og krævende plads. Han stillede det spørgsmål, om alterbillederne lever op hertil - og han mente, at ikke alle gør det. Alterbilleder skal kunne forstås af sanserne.

Som lutheranere har vi det svært ved billeder. Umiddelbart er det ordet, der åbner, medens billederne lukker, men for Luther skal billederne åbne for ordet.

Den gode kirkekunst skal sige kirkegængerne noget, men budskabet står nogle gange svagt eller er helt væk, og vi forstår derfor ikke, hvilket budskab kirkekunsten har. Som eksempel på forfejlet kirkekunst nævnte han

Carl-Henning Pedersen i Ribe Domkirke.

Som kunstnere, der levede op til hans krav om et kristent budskab nævnte han bl.a. Peter Brandes (Vejleå Kirke), Bent Exner (mange kirker), Bodil Kaalund (Strandmarkskirken m.fl.) og Maja Lisa Engelhardt (Skelund Kirke).

Maja Lisa Engelhardt

Bent Andreassen fortsatte om "Gud og billederne - religiøs kunst mellem billedforbud og inkarnation". Hvilke udviklingslinier, der er fra oldkirken over middelalderen og renæssancen til nutiden.

I en kronologisk / parallelerende form fortalte han bl.a. om jødernes billedforbud: Guds væsen er så stort, at der ikke må gøres bille-

der. Intet gjort af mennesker kan rumme det. Det kunne vi jo selv se, da vi besøgte synagogen i Krystalgade. Ligeledes med Islam, hvor man mener at al billedgørelse er kætteri.

Kristendommen har aldrig gået ind for billeder af Gud selv. Moses måtte ikke se Gud, da han var oppe på Sinaibjerget. I den ortodokse kirke - østkirken - er der ikke billeder. Dette går tilbage til billedstriden i kirken, der endte med kejser Leo den 3.'s forbudslov fra 730. For vestkirken - bl.a. katolicisme og protestantisme - har billeder været en del af den samtid, hvor de blev udført (tænk på kalkmalerier i vore middelalderkirker), men billederne har aldrig været det, der skulle dyrkes. Billederne skulle understøtte ordet.

En anden vigtig ting i kunsten er *Lyset*, det er lige så vigtig for kirkerummet som udsmykningen. Det er derfor, at koret normalt vender mod øst; og at mange kirker derfor har en vindue her, hvorigennem solens stråler kan falde ind i kirkerummet. Når der er kunst i kirken, skal det svare til kirkerummet, og der skal være sammenhæng mellem lys og billeder.

I Ølstrup Kirke har Nolde fx. malet billedet, der indgår i altertavlen. Det arbejde udførte han om formiddagen, hvor lyset faldt ind gennem et sidevindue. Derfor havde han ikke tænkt på, hvorledes billedet ville blive oplevet på andre tider af dagen. Nu er der opsat en lampe, der altid sørger for lys på billedet, således som Nolde har oplevet det, da han maalede billedet.

Fortsættes...

Filmen *At bygge med lys* - en spændende film om Inger og Johannes Exners kirkebyggerier - vil i øvrigt kunne give god inspiration til det arbejde med forskønnelse af vor egen kirke, som vi er i gang med.

Overvejelser om figurativ og nonfigurativ kunst

Lisbeth Smedegaard Andersen (tidligere præst ved Holmens Kirke) spurgte i sit oplæg til kurset: Hvad skal det forestille?

Begyndelsen var billedløs. Man kunne ikke gøre sig billeder af Gud. I en tidlig fase af kristendommens historie diskuterede man spørgsmålet, hvorvidt synet var den fineste af alle sanser eller ej. Thi stod synet over hørelsen, styrkede det brugen af billeder uden dog at tilsidesætte det forkyndende ord.

Som eksempel på en nutidig nonfigurativ kunstner nævnte hun Hein Heinsen, der bl.a. har deltaget i udførelsen af udsmykningen i Vorup Kirke ved Randers. Hun fortalte, at kunsten

i Vorup Kirke er krævende for betragteren; men den lever op til et vigtigt krav, nemlig at bidrage med noget til rummet, der ligger udenfor ordenes rækkevidde. Det er væsentligt at være opmærksom på, at kunsten i kirken skal yde sit bidrag til gudstjenesten, men gøre det på sine egne betingelser. Den skal - som en god prædiken - tolke evangeliet og lægge tolkningen frem for menigheden til overvejelse og opbyggelse.

Det moderne Kristusbillede

Kunstneren Peter Brandes gennemgik i sit foredrag: "Kristen kunst - synlig eller usynliggjort kunst?" kunstens historie fra hulemalerierne til vor tid. I kristendommens første århundrede har vi billeder også af Gud, men på et tidspunkt opstår der en blufærdighed overfor at skildre den synlige Kristus. Dette emne ledte over i Lisbeth Smedegaard Andersens foredrag: "Det skjulte ansigt - om det moderne Kristusbillede", hvor hun med udgangspunkt i de 3 trosartikler gennemgik holdningen til billeder af Kristus gennem tiderne. Fra at være den gode hyrde over Kristus som herskeren og som stedfortræderen frem til den menneskelige Kristus.

I vore dage er der på den ene side kunst og på den

anden side kristen kunst. Ny kirkekunst fascinerer, og hvor den er bedst, taler den vort eget sprog og forkyn-der evangeliet pågående og nutidigt. Den kommer selv med sin fortælling og åbner sprækker ind til en erkendelsesproces. Nogle eksempler på den nyeste kirkekunst er af bl.a. Sven Havsten-Mikkelsen, Erik Heide, Mogens Jørgensen, Betina Elle, Jørn Larsen, Per Kirkeby, Maja Lisa Engelhardt og Bjørn Nørgaard.

Romansk billedkunst og arkitektur

Kunsthistoriker, universitetslektor Hans Jørgen Frederiksen talte om det romanske udtryk både i kirkerum og kunst, når det gælder stil, symbol og ikonografi.

Bl.a. ligner senmiddelalderen nutiden - en afslutning på en periode. Perioden var en smeltdigel, hvor der både var sammenhæng på tværs mellem landene men samtidig lokale træk. Kunsten havde direkte tilknytning til naturen. Man talte om det gode - det sande og det skønne;

men om et kunstværk var skønt afhang af, om det havde fat i det sande - i det guddommelige.

Kunsten var symbolsk. Der er tale om fundamentale religiøse symboler, som kan ses og opfattes den dag i dag i de kirker, der er fra den tid. Kunsten var anagogisk - den skulle ligne. Der skulle være en linie fra det skabte til Skaberen. Kunsten skulle åbne sindet for Skaberen. Ånd og krop hang/var bundet sammen.

I kunsten i denne periode indgår blandingsvæsener for at forene det jordiske med det himmelske. Der var i denne periode en beredvillighed til at gå ind i mørket for at møde lyset. Hans Jørgen Frederiksen gennemgik herefter eksempler på danske romanske kirker.

Filmen "Vinterbilleder fra 1994/95" om Per Kirkeby var med til at danne en fin afslutning på kurset. Hans morale var: "Det man slås med bliver det mest værdifulde".

Til slut skal lyde et tak til menighedsrådet, fordi det bevilgede et tilskud til min deltagelse i kurset.

Otto Mønsted Nielsen,
medlem af menighedsrådet.

Maja Lisa Engelhardt